FRIBYTAREN Å ÖSTERSJÖN

Af VIC[illegible] RYDBERG.

(Forts.)

Mor och dotter voro, liksom de öfriga offren för vidskepelsen, dömda förlustiga lifvet och skulle följande morgon från slottshaftet utföras till afrättningsplatsen för att lida dödsstraffet.

Klockan var nära 8 på aftonen. Erik befinner sig i sin bostad. Han hade gjort allt hvad han förmått för att rädda de olyckliga. Han hade bevarat och erhållit företräde hos greve Per Brahe och Magnus de la Gardie, han hade uppvaktat de fästa Hofrättens medlemmar — men allt förgäfves. Alla hade förklarat att de ej kunde hindra lagens gång och åtskilliga af de fördomsfria herrarne hade tillkännagifvit sin undran därpå att en prästman ville verka till förmån för brottslingar, hvilkas skuld vore lika uppenbar som afgrundsk och ryslig.

Tiden är inne då Erik skall gå till de bägge fångarne. Han har beslutit att med dem dela de långa förfärliga timmarne af deras sista natt, att följa dem till afrättsplatsen och i deras sista ögonblick vara vid deras sida. Den dypaste ångest uppfyller hans själ, hälst han anklagar sig själf för att hafva medverkat till deras fördärf, därigenom att han intalat dem att bekänna sig brottsliga. Det är sant, att denna bekännelse i annat fall icke hos mindre skulle afpressats dem genom tortyren, men detta länder Erik till ingen lisa: han tänker ej ens därpå. So länge ännu något återstod att hoppas af rättvisans skärskådande öga eller af människors misskundsamhet, hade han, lugn i sin förtrostan till Försynen, afvaktat frukterna af sina ansträngningar. I denna stund, då hvarje hopp var släckt, sviktade hans själ lik en ro i stormen, och ångesten, stegrad med hvarje ögonblick, hotade att öfvergå i förtviflan, tills efter en häftig inre kamp det dofva bruset af stridande känslor och tankar öfvergick i ett förenadt, häftigt stormande rop till Gud.

Han var ännu under inflytelse af denna uppeldade, saligt genomgripande stämning, som en med obegränsad hängifvenhet i Gud försjunken själ gjoner — då hans blick föll på ett papper, som låg på hans skrifbord jämte några andra, samma afton insända kungörelser, hvilka han följande söndag skulle meddela sin församling. Han fattade det, utan att veta hvarför, och läste det hastigt.

Dess innehåll verkade på honom som ett elektriskt slag. Det var den af Vanloo utfärdade kungörelsen. Han läste namnen Ingrid och Elin... de lefnadsomständigheter, som uppgäfvos rörande de efterlysta personerna, tycktes öfverensstämma med de uppgifter, som de båda kvinnorna själfva meddelat om sina förflutna öden.

Detta var nog. Erik kände sig bönhörd, han såg Guds finger i detta. Det verkade på honom som ett under. Då han hämtat sig från den första öfverväldigande intrycket, samlade han sina tankar och ilade ut att fullborda räddningens verk, på hvilket han icke ens tviflade.

Hans väg förde honom genom de gator, där folkupploppet hade sin tummelplats. Han trängde igenom de mötande skarorna, de skrikande och stridande hoparne, utan att ens undra öfver orsaken till det vilda larmet, och skyndade förbi slottet öfver Norrbro till Vanloos hus vid Norrmalmstorg.

Han begärde af den första tjänare han mötte att föras till mynher Vanloo.

Tjänaren svarade, att hans herre nyss åkt ut, han visste icke rätt hvart, men om ärendet vore viktigt och pastorn funne för godt att skriftligen framställa det, så vore så ställt, att mynher Vanloo utan tidspillan kunde få brefvet.

Erik måste finna sig i omständigheterna. Han fördes till ett rum, försågs med skrifdon, skref i hast och förseglade ett biljett, i hvilken han meddelade Vanloo, att de af honom efterlysta personerna voro funna, att de [illegible] anklagade för trolldom [illegible] inspärrade i slottshäktet, och denna natt vore de olyckligas sista, om [illegible] skyndsam räddning komme emedan de följande morgon [illegible] utföras att undergå det dödsstraffet.

[illegible] dessa ord slutade brefvet, [illegible] snabba drag vittnade om den [illegible]ska och sinnesrörelse, hvarunder [illegible] skrifvits.

— På den snara framkomsten af detta bref beror räddningen af tvenne för er herre dyrbara lif, sade Erik till tjänaren; — skall jag säga er mer?

— Var lugn, svarade tjänaren; — mynher Vanloo skall inom en half timme hafva det i sina händer.

Erik ilade nu tillbaka till slottet. Det var hans första oförverlagda beslut att meddela Ingrid och Elin den utväg, hvilken likasom genom ett underverk från höjden uppmats till deras räddning. Till slottshäktet hade han, som vi veta, fritt tillträde, och fängelsedörrarna öppnades för honom, när halst han det äskade. Men nu först, under det han nalkades slottet, började farhågor få insteg i hans själ. Att Ingrid och Elin voro samma personer som de af Vanloo efterlysta, betviflade han icke, ej häller att denne mäktige man måste hysa ett närmare deltagande för dessa personer, eftersom han beslutit sig för en sådan åtgärd till deras återfinnande; men skulle Vanloos inflytande vara tillräckligt starkt för att i sista stunden hämma lagens redan lyftade svärd? Vore det icke möjligt, att Vanloo, delande sin tids fördomar, skulle lämna de olyckliga åt sitt öde, sedan han lärt känna de grufliga brott, för hvilka de voro dömda? Erik kände ej arten af det deltagande Vanloo hyste för de olyckliga kvinnorna: det vore möjligtvis icke starkare, än att det af en dylik upptäckt kunde kväfvas. Det vore således oklokt, ja, grymt, att med en oviss utsikt om räddning tända ett nytt jordiskt hopp i hjärtan, som redan med våldsamt tillkämpad undergifvenhet under Guds outransakliga beslut invigt sig åt döden.

Dessa tankar sysselsatte Erik, under det han närmade sig slottet. Hans gång, förut vingad af glädje, hade saktats, hans bröst, som nyss vidgats af ett lyckliggörande hopp, sammanpressades af pinsamma tvifvel.

Han hade gått öfver Norrbro, och den väldiga ringmur, af hvilken det kungliga palatset var omgifvet, reste sig nu framför honom i den nattan ogenomskådliga dimman.

I detta ögonblick hejdades hans steg af en folkhop, som, tätt sluten, stod vid pass tjugo steg från det norra porthvalfvet. Töcknet och mörkret voro så ogenomträngliga och hopen så tyst, att Erik ej märkte den, förr än han såg sig omgifven af skäggige, vildtblickande, med pikar, sablar och pistoler väpnade karlar, hvilkas stumma tystnad icke mindre förvånade honom än deras utseende. Ur dimman uppdöko nya skepnader, som tycktes stiga upp ur slottsgrafven, från hvilken ett sakta, men tätt plaskande af åror förrådde, att båtar voro i rörelse.

— Hvad ser ni på? svarade en af karlarne, en bogväxt, i sammetsrock klädd ung man, som var ingen annan än andre löjtnanten från Scylla; — gå ni förbi, fromme prästman! Men om ni af nyfikenhet vill veta, hvilka vi äro, så svaras, att vi tillhöra besättningen å mynher Vanloos brogg Algernon Sidney, och att vi lura på några skurkar, som rymt från vårt fartyg och, enligt hvad vi tro oss veta, komma att passera den här vägen.

— I veten då måhända, hvar er herre, mynher Vanloo nu uppehåller sig, frågade Erik.

— Nej, svarade mannen i sammetsrocken, — för ögonblicket vet jag sannerligen icke, hvar mynher täckes hålla hus.

Erik hälsade, fortsatte sin väg, och gick genom den svagt upplysta porten, där den vaktgörande soldaten stod i samtal med en af fångknektarne om morgondagens stora högtidlighet, häxförbränningen.

Då han därefter följd af en vaktkarl med nyckelknippan i hand, inträdde i fängelsekorridoren, kände han sig starkare än förut gripen af en ångestfull tvekan: han tryckte handen hårdt mot sitt bröst, medan vaktkarlen kringvred nyckeln i läset och öppnade den gnisslande dörren.

Erik trädde in.

En lampa spred sitt matta sken i de bägge kvinnornas sorgliga bostad. Ingrid låg på sin torftiga bädd: hon hade slumrat en stund, och Elin satt vid hennes hufvudgärd, lutande sin panna mot samma kudde, på hvilken moderns hufvud hvilade.

Vid dörrens buller hade Ingrid vaknat.

En mild glädje spred sig öfver kvinnornas bleka anletsdrag, då de sågo sin vän och själasörjare. Elin kysste hans ena hand, och Ingrid fattade den andra, i det hon sade:

— Ack, ni stannade nu kos oss, intill dess vår tid är all... jag har slumrat så godt... för sista gången... och drömt, att jag sett min son. Det var en ljuf dröm, och jag hoppas af Guds barmhärtighet, att den snart skall göras verklig i himmelen. Elin, du har ju ett åminnelsetecken till Adolf... jag vill påminna dig därom, innan vårt tankar afläsna sig från de jordiska, förgängliga tingen... pastorn skall öfverlämna det jamte vår sista innerliga hälsning till den gode herrn.

Elin framtog ur sin barm det lilla åminnelsetecknet, en blomma konstfärdigt flätad af hennes hår.

— Gif honom det, sade flickan sakta. — och säg honom, att jag älskade honom mycket...

I Elins ögon hopade sig tårar, medan hon uttalade dessa ord.

— Förlåten mig, Ingrid och Elin, sade nu Erik med en djup suck, — jag måste en kort stund taga er uppmärksamhet i anspråk för ting, som nu borde vara främmande för edra tankar... Ingrid, har ni hört namnet Vanloo?

— Vanloo? upprepade Ingrid, sökande i sitt minne.

— Moder, sade Elin, — han hette ju så, den främmande mannen, som bodde inuti skogen på det ställe, som man kallade jakthuset?

—Ja, jag tror, att detta eller något dylikt var hans namn. Jag såg honom någon gång, oftast i skymningen, rida förbi min koja.

— Såg ni honom aldrig så nära, att ni kunde betrakta hans anletsdrag? frågade Erik.

— Nej.

— Men det gjorde jag en gång, infoll Elin; — han såg så god och vacker ut.

— Och du kan icke påminna dig, att du sett hans ansikte förr? frågade Erik vidare.

— Ingrid, fortfor Erik, — denne Vanloo, som är en förnäm och mäktig man, har utfärdat en skrifvelse, som skall uppläsas i alla landets kyrkor, i hvilken han efterlyser tvenne personer, en mor och en dotter, som bära samma namn som ni, och dem han uppmanar att inställa sig honom för att emottaga en viktig och glädjande underrättelse...

Ingrid vardt uppmärksam vid dessa ord: hennes blick häftade sig på Eriks läppar.

Denne fortfor:

— Denna skrifvelse, hvarom jag talar, tillskickades mig denna afton. Jag har den här med mig, och jag ber er att, såvidt det är er möjligt, noga lyssna till hvarje ord, då jag nu uppläser den.

I detta ögonblick ljöd utifrån en skarp genomträngande hvissling, lik den ur en signalpipa. Ljudet tycktes komma från slottsgrafven, helt nära fönsterglaggen till Ingrids och Elins fängelse.

— Jag skall hora uppmärksamt... men skynda er! inföll Ingrid i en ton, som förrådde ett vaknadt intresse, flutet ur en orolig aning i hennes hjärta.

Samma aning uppsteg äfven hos Elin, men antog hos henne en bestämdare gestalt. Hon ihågkom den kväll, då hennes mor i sitt besynnerliga drömvakande tillstånd tyckt sig igenkänna sin son Arnold i den okände, som då i månljuset red förbi deras ensliga koja. Denne ryttare hade utan tvifvel varit Vanloo, ägaren till jakthuset, och samme Vanloo efterlyste nu två personer, en mor och en dotter, med namnet Ingrid och Elin. Blixtsnabbt sammanknötos dessa tankar i Elins själ...

Erik började uppläsa kungörelsen, men hade ej hunnit långt, innan Ingrid häftigt reste sig upp och utbrast:

— Hvem har kunnat skrifva detta? Hvem känner så noga mina forna lefnadsöden? Hvem är denne Vanloo? Svara mig!

— Vanloo är en främling... holländskt sändebud...

— En främling? Det är omöjligt... eller har han... Dock, jag vill tala vid honom, jag vill se honom. Ingen annan än min son har kunnat lämna honom dessa upplysningar... Och han vill ju förkunna mig ett glädjande budskap, det var ju så?

Ingrid talade med feberaktig häftighet.

— Ja, svarade Erik, — så skrifver han.

— Då lefver min son... O, Gud, Gud... för mig till honom, jag vill genast se honom!

Ingrid glömde, hvar hon befann sig. Hon glömde, att fängelsets murar omslöto henne och att, då dörren snart skulle öppnas, hennes väg förde till döden och bålets lågor.

— Hvad är främlingens förnamn? infoll Elin med samma brinnande häftighet. — känner ni det?

— Jag har hört hans förnamn och... låt se... det finnes äfven här i efterlysningen, svarade Erik med en blick på papperet, — mynher Vanloos förnamn är Arnold. Kan detta lända er till någon upplysning?

Ingrid och Elin svarade med ett glädjerop och störtade i hvarandras armar.

Erik betraktade detta uppträde med obeskriflig öfverraskning, och en aning om orsaken till detta häftiga ömsesidiga känsloutbrott flög genom hans själ.

— Han är min son, ropade Ingrid utom sig. — Jag har återfunnit honom... Elin, Elin, du har återfunnit din bror...

— Er son! upprepade Erik, som fattades af samma hänryckning. — Ja, så är det, så måste det vara. Jag svage, som tviflade, fastän jag såg Guds finger!

Nu ljöd utifrån en ny skarp genomträngande hvissling, lik den föregående, men ingen af de innevarande hörde den. Det var den signal, som kallade Drakes manskap att genom de olika portar, framför hvilka de voro fördelade, instorma i slottet.

— Jag måste se honom, fortfor Ingrid. — Men, o Gud, tillade hon i förändrad ton, — måhända han är långt borta... och dödsklockan kallar oss inom få timmar... kanske är det för sent!

Denne tanke öfverväldigade, förstummade Ingrid. Hon vred, darrande i alla lemmar, sina händer och kastade en förtviflad blick omkring sig på de grå fängelsemurarne.

— Herr pastor, ropade Elin och fattade Eriks hand mellan sina händer, för honom hit! Vi måste se honom, innan vi dö. Nej, nu vill jag icke dö. Säg våra bödlar, att de måste bevilja oss ett uppskof... de kunna ej vara nog hårda att skilja en mor från en återfunnen son, en syster från sin bror, innan de fått omfamna hvarandra och säga hvarandra sitt sista farväl... Men de äro grymme, skonslöse... de skola ej höra denna bön... Min mor, vi måste fly: inga murar, inga portar skola hindra oss...

— Fly? upprepade Ingrid och sjönk ned på en stol. — Barn, du yrar...

I detta ögonblick hördes från borggården ett doft buller af rop och vapenskrammel. Det närmade sig.

— Om han återfinner dem och ej kan rädda dem... om han kommit för att se dem gå till en skymflig död! O, det vore förfärligt... Så tänkte Erik, och denne tanke hade ett ögonblick förlamat hans tunga och fördröjt hans beslut att genast söka Vanloo.

Hittills hade ingen af de innevarande fäst sin uppmärksamhet vid det buller, som uppstått därute; men nu skallade förvirrade rop allt närmare i korridoren, vapen skramlade, dörrar rasslade mot golfstenarne.

Det var en afdelning af Drakes manskap, som inträngt i slottshäktet för att befria fångarne. Läsaren känner, att detta ingick i Drakes plan; han ville härmed öka förvirringen och leda uppmärksamheten från hufvudföretaget, som han själf, i spetsen för en talrikare skara, ilat att utföra.

Vaktkarlen hade, medan Erik befann sig hos de bägge kvinnorna, lämnat nyckeln i dörren till deras fängelse..

Dörren slogs upp på vid gafvel. Vapen glänste, skepnader vimlade i det matta skenet från korridorens taklampa.

— Ut, I natten barn! Ut, för djäfvulen! I åren befriade, skreks till de öfverraskade fångarne midt under det fortfarande bullret af öppnade dörrar och fällda bommar.

— Hör du, min mor? De ropa, vi äro befriade! Kom! Gud har hört vår bön, hans arm har öppnat vårt fängelse... Kom! Vi skynda till Arnold, ropade Elin utom sig och fattade sin mor med krampaktig styrka i armen.

— Hör du! Till Arnold! upprepade hon häftigt, då Ingrid, hvars hufvud svindlade, ännu dröjde.

— Fort! Kom! utbrast Erik, hvars tankar voro föga mindre förvirrade än Ingrids, och han reste den gamla upp från den stol, på hvilken hon nedsjunkit. — — —

De ilade ut...

Korridoren utsköt i flera sidogrenar, som alla utmynnade till borggården, men under vanliga förhållanden stängdes från denna af fasta järnportar.

Flyktingarne togo mrit igenom tumultet genast vägen som förde till gården. De sågo hvarken till höger eller till vänster, märkte ej hvad som föregick omkring dem, ansade ej hvilka deras befriare voro, de hastade blott framåt. Men snart hejdades deras flykt; utgången spärrades af en böljande hop, öfver hvars hufvud svängda vapen skimrade i den flämtande belysningen, skott lossades, rop höjdes, där streds man mot man. Flyktingarne vände om och sökte en annan utgång: de ilade genom ett hvalf, där striden ej hunnit störa det ännu pågående befrielseverket. Genom de öppnade dörrar, förbi hvilka de flydde, utstörtade fångar, män och kvinnor, i vild förvirring spridande sig åt alla håll, somliga följande samma väg som de. Nu voro de ute på borggården. Djupt mörker omgaf dem, ty alla lyktor voro sönderslagna. Hopar strömmade fram och tillbaka, skri, svordomar, kommandorop skallade om hvarandra, och från södra sidan af gården, där kasernen fanns, dånade trumhvirflar.

Drakes folk hade öfverrumplat vakterna, men då det plötsliga tumultet väckt borgbetjäningens uppmärksamhet och den första öfverraskningen var öfverstånden, hade man på alla håll gifvit larmsignaler. Drake visste ej, att de sammansvurnes vänner bland det Liljeska regementets officerare voro hindrade att inställa sig på sina poster: han hoppades åtminstone på ett passivt bistånd af besättningen i slottet, till dess han hunnit uträtta sitt värf och sammansvärjningens ledare infunnit sig för att utropa den nya styrelsen.

(Forts.)

209 PACIFIC AVE.

Första klassens skrädderi GÖR EN PROF-BESTÄLLNING.

VIRKE,

RAMAR, DÖRRAR, PACKLÅDOR.

Äfven alla slags ved till salu.

Rat Portage Lumber Co.,

NORWOOD. — — — — — MAN.

Imperial Bank of Canada

Aktiekapital $10,000,000.00 Inbetaldt kapital $5,330,000.00

Reservfond 5,330,000.00

Gällande intresse betalas å depositioner.

SPARBANKSAFDELNINGEN REKOMMENDERAS.

Växlar dragas på alla platser i Sverige, Norge och Danmark och äro betalbara i kronor.

HUFVUDKONTOR. Hörnet af MAIN St. och BANNATYNE Ave. N. G. Leslie, Manager.

NORTH END Filial: Hörn. af Selkirk och Main St.

Vi sälja bästa sortens

WALL PLASTER

Sacket plaster board och Empire märkena af Wood Fiber & Cement

WALL PLASTER

Manitoba Gypsum Co. Limited.

KONTOR OCH FABRIK WINNIPEG, - MAN.

Saskatchewan.

Ingen provins i Canada erbjuder [illegible] bättre utsikt [illegible] farmare i Saskatchewan. Förs[illegible] synnas de stora jarnvägsbolagen [illegible] hade börjat [illegible] vidsträckta [illegible] af [illegible] fruktbar svartmylla, fruktbarare och mer lättarbetad [illegible] i hvarje annan jordmån, kunna upptagas gratis som homestead.

Omfattningen af Saskatchewans spannmålsproduktion [illegible] af de skördeuppgifter [illegible] af jordbruksdepartementet.

Så [illegible] dessa rapporter om öfriga upplysningar om Saskatchewan — kartor och broschyrer tryckta på engelska — erhållas gratis, om ni insänder namn och adress till

Branch C.

Department of Agriculture, Regina, Sask.